



Izraelskie święto Paschy

Sześć okazji

„I będzie ci to jako znak na rękę twojej i jako pamiątka między oczyma twoimi, aby zakon Pański był w ustach twoich, gdyż ręką przemożną wyprowadził cię Pan z Egiptu. I będziesz przestrzegał ustawy tej co rok w jego oznaczonym czasie” — 2 Mojż. 13:9-10.

Stary Testament zawiera sześć szczegółowych relacji dotyczących Paschy i jej obchodów w przyszłości, podczas gdy inne przypadki są tylko krótko wspomniane.

Święto Przejścia dla pierworodnych Izraela, podczas niewoli w Egipcie. Spożywając baranka, przed wyjściem z Egiptu, Izraelici otrzymali nakaz przestrzegania Paschy „przez wszystkie pokolenia ich” (2 Mojż. 12).

Na pustyni Synaj z Mojżeszem (4 Mojż. 9).

Po dotarciu do Ziemi Obiecanej w Gilgal Jozuem (Joz. 5).

Podczas panowania judzkiego króla Hiskiasza (2 Kron. 30).

Za panowania króla Jozjasza (2 Kron. 35).

Powrót Ezdrasza do Izraela z niewoli babilońskiej i odbudowa świątyni Salomona (Ezdr. 6).

Egipt i pustynia

Pierwsza Pascha jest opisana w 2 Mojż. 12 i została szczegółowo omówiona w innych artykułach tego numeru. Musimy założyć, że podczas pobytu na pustyni Sin Izraelici obchodzili Paschę każdego roku. „Przemówił Pan do Mojżesza na pustyni Synaj w drugim roku po ich wyjściu z ziemi egipskiej, w pierwszym miesiącu” (4 Mojż. 9:1-5) to druga wzmianka na ten temat. Mojżesz został pouczony, aby obchodzili Paschę „w oznaczonym czasie”, „w pierwszym miesiącu, czternastego dnia tego miesiąca, pod wieczór”. Byli jednak tacy, „którzy stali się nieczystymi przez zetknięcie ze zwłokami ludzkimi i nie mogli w tym dniu obchodzić Paschy”. Bóg poinstruiował Mojżesza: „Každy wśród was lub z waszych potomków, który stanie się nieczysty przez zetknięcie się ze zwłokami albo będzie w dalekiej podróży, powinien jednak obchodzić Paschę dla Pana. Będą ją obchodzić w drugim miesiącu, czternastego dnia, pod wieczór” (4 Mojż. 9:10-11). Kara za pominięcie obchodzenia Paschy była surowa – „zostanie wytracony ze swego ludu, gdyż nie złożył Panu daru ofiarne-

go w oznaczonym czasie; człowiek ten poniesie karę za swój grzech” (4 Mojż. 9:13). Niektórzy sugerują, że „wytracenie ze swego ludu” oznaczało wygnanie.

Jozue i Ziemia Obiecana

Po osiedleniu się Izraela w Ziemi Obiecanej, Pan miał wybrać miejsce obchodzenia Paschy. Ostatecznie okazało się, że tym miejscem jest Jerozolima. „Nie będziesz mógł składać ofiary paschalnej w żadnej miejscowości z tych, jakie Pan, Bóg twój, ci daje. Tylko na miejscu, które Pan, Bóg twój, wybierze” – 5 Mojż. 16:5-6. Od tego czasu obowiązywał wymóg udania się do Jerozolimy w celu obchodzenia święta, który przetrwał aż do czasów Jezusa.

Trzeci konkretny opis świętowania Paschy jest zawarty w 5 rozdziale Księgi Jozuego. Wygląda na to, że ci, którzy urodzili się na pustyni, nie zostali obrzezani, ponieważ Izraelici „nie usłuchali głosu Pana”, gdy bali się wejść do ziemi Kanaan (Joz. 5: 5-7), odrzucając w ten sposób Boga. Pod koniec wielu lat wędrówki Bóg nakazał Jozuemu obrzezać mężczyzn urodzonych na pustyni, aby „usunąć hańbę Egiptu” (werset 9). Następnie werset 10 informuje, że „gdy synowie izraelscy rozłożyli się obozem w Gilgal, obchodzili Paschę czternastego dnia miesiąca wieczorem na polach Jerycha” i jedli z plonów ziemi, „praśniki i prażone ziarno” (werset 11). Dzień później, jedli plony ziemi Kanaan, a manna dostarczana przez Pana przestała się pojawiać.

Uroczystości dwóch dobrych królów Judy

Najbardziej szczegółowo opisana została Pascha obchodzona za panowania dwudziestopięcioletniego króla Hiskiasza (2 Kron. 30:1-30). Pomimo tego, że był synem niegodziwego króla Achaza, Hiskiasz oddawał cześć Bogu Jahwe. Być może żona Achaza, Abija, pomagała w kształceniu Hiskiasza przez proroka Izajasza, który był spokrewniony z rodziną królewską. Hiskiasz był dobrze przygotowany do wprowadzenia odpowiednich reform w Judzie po dziesięcioleciach bałwochwalstwa. Ponownie otworzył i przygotował świątynię, wyznaczając plemię Lewiego do jej oczyszczenia. Nakazał wszystkim kapłanom i lewitom uświęcenie się. Po pierwsze, nakazał złożyć ofiarę za grzech nie tylko za Judę, lecz także „za całego Izraela”. Hiskiasz zarządził, że Pascha powinna być ponownie zainaugurowana i właściwie przestrzegana.

Juda musiał jednak najpierw pozbyć się kwasu. Hiskiasz wysłał listy do całego Izraela, w tym zarówno do królestwa dziesięciu plemion, jak i królestwa dwóch plemion,



zapraszając ich do przybycia do domu Pańskiego w Jerozolimie, aby świętować Paschę. Jednak postowie wysłani do ziemi Efraima, Manasses i Zebulona zostali „wzgardzeni i wyszydzieni” (werset 10), a tylko niewielka grupa była gotowa udać się do Jerozolimy. Hiskiasz postanowił obchodzić Paschę w drugim miesiącu zamiast w pierwszym, zgodnie z instrukcjami opisanymi w 4 Mojż. 9:10-11. Jednak wiele osób, głównie z królestwa dziesięciu plemion, nadal nie było odpowiednio oczyszczonych, pomimo tego spożywali Paschę. Hiskiasz modlił się o przebaczenie dla ludu, a Jahwe zgodził się: „I wysłuchał Pan Hiskiasza i zachował lud” – 2 Kron. 30:20. Podczas tej uroczystości panowała tak wielka radość, że „od czasów Salomona [...] nie było czegoś podobnego w Jeruzalemie” (werset 26).

Pascha króla Jozjasza

Wydarzenia, które się działy w osiemnastym roku panowania króla Jozjasza, opisuje 2 Kron. 35. Poprzedziła je intensywna walka z bałwochwalstwem, rozpoczęta w dwunastym roku panowania Jozjasza. Król zburzył ołtarze Baala, spalił kości fałszywych kapłanów na ołtarzach, a bożki zostały roztrzaskane na proch i rozsypane na grobach tych, którzy im składali ofiary. W ten sposób król oczyścił z bałwochwalstwa Judę, Jerozolimę oraz miasta na północy i południu od Judy (2 Kron. 34:3-7). Zebrano fundusze na odbudowę „domu Pańskiego”, który „popadł w ruinę”.

Po tym, jak Jozjasz oczyścił ziemię, kapłan Chilkiasz „natknął się na księgę zakonu Pańskiego”. Jozjasz przeczytał ją i był tak przygnębiony, że rozdarł swoje szaty, „ponieważ nasi ojcowie nie przestrzegali słowa Pana”. Następnie „zawarł przed Panem przymierze, że będą chodzić za Panem i przestrzegać jego przykazań i rad, i ustaw z całego swego serca i z całej swojej duszy”. Pascha obchodzona przez Jozjasza przewyższyła nawet tę, którą obchodził jego pradziadek, król Hiskiasz. Zapisano, że „Takiej, jak ta Pascha, nie obchodzono w Izraelu od czasów proroka Samuela, ani też żaden król izraelski nie urządził takiej Paschy, jak ta, którą obchodził Jozjasz wraz z kapłanami, Lewita-

mi, z całą Judą i Izraelem, które się zebrały, i z mieszkańcami Jeruzalemu” – 2 Kron. 35:18.

Powrót z wygnania babilońskiego

Ostatnia odnotowana Pascha została opisana w Księdze Ezdrasza 6:19-21. Dekret króla Cyrusa zatwierdził powrót do ziemi Izraela w celu odbudowy świątyni. „Dawni jeńcy obchodzili Święto Paschy czternastego dnia pierwszego miesiąca. Wszyscy bowiem kapłani i Lewici co do jednego dopełnili oczyszczenia, tak że wszyscy byli czysti. Zabili więc baranka paschalnego za wszystkich dawnych jeńców i za swoich braci kapłanów oraz za samych siebie”. Werset 17 mówi, że poświęcenie odbudowanej świątyni było przeznaczone dla całego narodu „jako ofiarę za grzech za całego Izraela [...] według liczby plemion izraelskich”. W ten sposób Izrael został ponownie zjednoczony. Mieszkańcy Izraela „odłączyli się od nieczystości pogan w tej ziemi i przystali do nich, szukając Pana, Boga Izraela” (werset 21).

Znaczenie Paschy dla chrześcijanina

Apostoł Paweł podaje powód, dla którego chrześcijanie powinni pamiętać o Święcie Paschy: „Albowiem na Paschę naszą został ofiarowany Chrystus. Świętujemy więc” (1 Kor. 5:7). W omawianych tutaj przykładach oczyszczenie ziemi z bałwochwalstwa przed obchodami Paschy można porównać do duchowego Izraela oczyszczającego się z wpływów świata. Dlatego Apostoł Paweł pisze: „Mając tedy te obietnice, umiłowani, oczyśćmy się od wszelkiej zmazy ciała i ducha, dopełniając świątobliwości swojej w bojaźni Bożej” – 2 Kor. 7:1. Włączenie obu domów Izraela (Judy i dawnego królestwa dziesięciu plemion) do obchodzenia Paschy jak za czasów Jozjasza powinno zachęcić nas do włączenia wszystkich braci, „którzy ufają drogocennej krwi Chrystusa jako ofierze za grzechy i tych, którzy poświęcili się Panu i Jego służbie”, do udziału w corocznej Pamiętce śmierci naszego Pana.

Earl Jeff